

УДК 657.42

ACCOUNTING INFORMATION IN THE MANAGEMENT OF FIXED ASSETS OF THE ENTERPRISE**ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ В УПРАВЛІННІ ОСНОВНИМИ ЗАСОБАМИ ПІДПРИЄМСТВА****Rokynchereda V.V./ Покиньчерета В.В.***Candidate of Economic Sciences, Associate Professor / к.е.н., доц.*

ORCID: 0000-0003-2734-8667

Maister L.A./ Майстер Л.А.*Candidate of Economic Sciences, Associate Professor / к.е.н., доц.*

ORCID: 0000-0002-1097-9940

*Vinnitsia Institute of Trade and Economics of State University of Trade and Economics,**Vinnitsia, Soborna, 87, 21050**Вінницький торговельно-економічний інститут**Державного торговельно-економічного університету, м. Вінниця, Соборна, 87, 21050*

Анотація. У статті обґрунтовано важливість формування своєчасного та достовірного інформаційного забезпечення, що генерується обліковою системою підприємства, для ефективного управління основними засобами. З метою забезпечення оперативності та дієвості прийняття управлінських рішень щодо формування, використання та відтворення основних засобів підприємства запропоновано механізм формування облікової інформації в розрізі бізнес-процесів та центрів відповідальності, що забезпечить формування управлінської інформації відповідно до інформаційних запитів керівництва.

Ключові слова: облік, облікова інформація, управління, необоротні активи, основні засоби, ефективність використання основних засобів.

Вступ.

В умовах динамічних ринкових перетворень перед підприємствами гостро постає питання підвищення ефективності використання наявного ресурсного забезпечення, вирішення якого сприятиме формуванню передумов для нарощування виробничої потужності та зростання дохідності господарюючого суб'єкта. Важливе значення у вирішенні цього питання відводиться системі бухгалтерського обліку, здатної генерувати достовірне та релевантне інформаційне забезпечення, необхідне для раціонального управління процесами формування, використання та відтворення засобів праці.

Відомими науковцями, які зробили значний внесок у розробку теоретичних, організаційно-методичних та практичних аспектів формування облікового забезпечення управління основними засобами підприємства, є: О. Брадул, С. Голов, В. Дерій, Н. Єршова, О. Любар, М. Кужельний, В. Палій, Н. Правдюк, М. Пушкар та ін. [1-5].

Метою написання статті є обґрунтування організаційно-методичних аспектів та розробка підходів, спрямованих на удосконалення механізму формування облікової інформації в контексті забезпечення інформаційних потреб управління основними засобами підприємства.

Основний текст.

Забезпечення поступального економічного розвитку потребує нових

підходів до управління основними засобами підприємства, адже ефективність їх використання корелює з конкурентними позиціями суб'єкта господарювання, а склад і структура засобів праці визначають його виробничі можливості. Основні засоби, займаючи значну питому вагу в структурі активів підприємства, відіграють ключову роль в забезпеченні успішності його діяльності, а забезпечення раціонального управління процесами формування та використання засобів праці займають важливе місце у системі менеджменту підприємства.

Під управлінням основними засобами необхідно розуміти процес розробки, прийняття та реалізації управлінських рішень щодо формування, використання та відтворення основних фондів підприємства. При цьому ефективність прийнятих управлінських рішень залежить від якості інформаційної бази, яка формується обліковою системою підприємства: чим вищі якісні параметри інформації, тим кращі можливості менеджерів підготувати оптимальні рішення [4].

Основний масив інформації в системі інформаційного забезпечення управління основними засобами формує бухгалтерський облік, мета якого, за твердженням Американського інституту присяжних бухгалтерів, полягає в забезпеченні інформацією про діяльність господарського суб'єкта з метою її використання для прийняття управлінських рішень. М. Пушкар зазначав, що облік є частиною загальної інформаційної системи, яка перетворює первинні дані, зафіксовані в документах, у продукт для управління [5].

Система облікового забезпечення відіграє одну з ключових ролей у функціонуванні менеджменту підприємства, забезпечуючи взаємодію різних рівнів управління, структурних підрозділів, реагуючи на зовнішні та внутрішні зміни. Н. Єршова зазначає, що під обліково-аналітичним забезпеченням необхідно розглядати інтегровану систему, що включає бухгалтерський облік, аналіз та аудит діяльності підприємства в розрізі бізнес-процесів і центрів відповідальності з метою прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення виробництва, зниження витрат і підвищення ефективності використання ресурсів (зокрема, основних засобів) для забезпечення довгострокового функціонування та розвитку підприємства [1].

В системі інформаційного забезпечення управління основними засобами підприємства формується облікова та позаоблікова інформація, що використовується під час прийняття рішень щодо управління засобами праці.

Позаоблікова інформація включає в себе нормативно-правову інформацію, методичні рекомендації та організаційно-економічну документацію, що регламентують процес обліку та управління основними засобами на підприємстві, технічна документація, макроекономічні показники, результати маркетингових досліджень, тенденції кон'юнктури ринку тощо.

До облікової інформації відносять дані бухгалтерського обліку, які формуються в системі первинного, поточного та підсумкового обліку, аналітичного та синтетичного обліку, що характеризують структуру, склад, рух, ефективність використання основних засобів та вплив на показники фінансового стану підприємства. Саме цей вид інформації становить лівову

частку інформаційного забезпечення управління основними засобами та від її якісного змісту (об'єктивності, своєчасності, аналітичності, релевантності, повноти та достовірності) залежить дієвість розроблених управлінських рішень.

Таким чином, механізм формування облікового забезпечення управління основними засобами підприємства охоплює бухгалтерський облік діяльності підприємства в розрізі бізнес-процесів та центрів відповідальності, в межах яких генерується економічна інформація для прийняття управлінських рішень щодо вдосконалення виробництва, нарощування виробничої потужності та підвищення ефективності використання основних засобів для забезпечення успішного та прибуткового розвитку підприємства (рисунок 1).

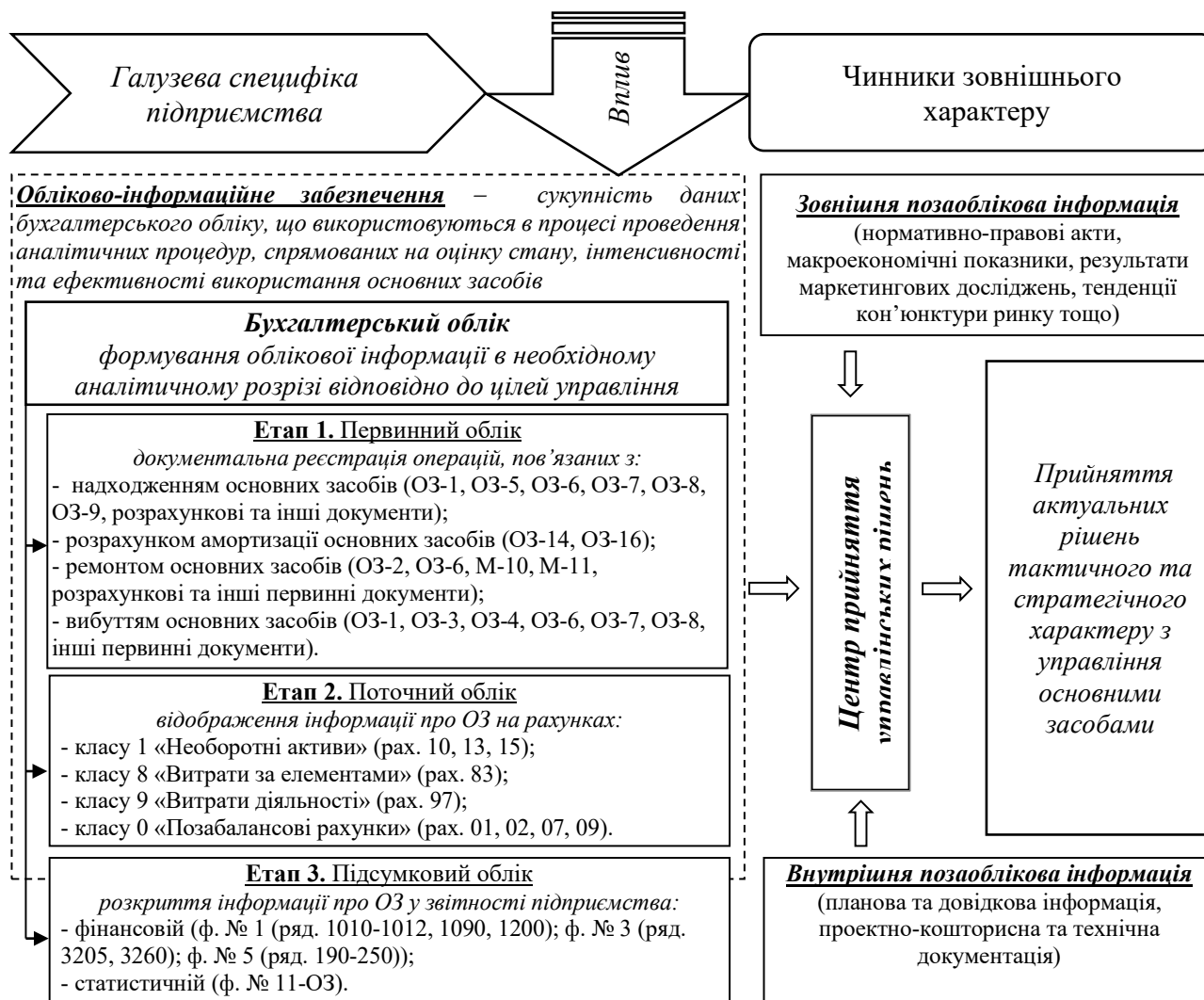

Рисунок 1 - Механізм формування облікового забезпечення управління основними засобами підприємства

Авторська розробка

Формування інформаційного забезпечення управління відповідно до наведеного механізму сприяє складанню оперативних та достовірних відомостей про стан та ефективність використання основних засобів через чіткий розподіл функціональних обов'язків між структурними підрозділами та працівниками підприємства, що забезпечує дієвість прийнятих управлінських рішень. Лише за такої ситуації підприємство здатне забезпечувати достатній

рівень прибутковості капіталу, реалізовувати тактичні та стратегічні цілі діяльності, а також бути конкурентоспроможним в умовах ринкової економіки.

Висновки.

Ефективне управління основними засобами підприємства потребує налагодженої системи облікового забезпечення, здатної своєчасно формувати достовірну інформацію про стан, інтенсивність та ефективність використання засобів виробництва. Адже управлінські рішення, прийняті на основі неактуальної та обмеженої інформації, можуть не тільки не принести бажаного ефекту, а й деструктивно вплинути на хід виробничого процесу. На вирішення цієї проблеми запропоновано механізм формування інформаційного забезпечення про основні засоби підприємства, спрямований на задоволення інформаційних потреб менеджменту підприємства.

Література:

1. Єршова Н.Ю. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління основними засобами підприємств: стратегічний аспект. *Економіка і суспільство*. 2018. № 14. С. 894-904. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/14_ukr/128.pdf.
2. Китайчук Т.Г. Проблеми оцінки основних засобів в бухгалтерському обліку. *Економічні науки*. 2012. № 9(2). С. 78-83. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2012_9%282%29_12.
3. Любар О.О. Особливості формування джерел оновлення основних засобів підприємства та їх облікове забезпечення. *Ефективна економіка*. 2019. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7506>.
4. Покиньючерда В.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 17. С. 5–11. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/17_2018/3.pdf.
5. Пушкар М.С. Креативний облік (створення інформації для менеджерів): монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2006. 334 с.

References:

1. Yershova N.Iu. (2018) Udoskonalennia oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia osnovnyu zasobamy pidpriemstv: stratehichnyi aspekt [Improvement of accounting and analytical support for the management of fixed assets of enterprises: the strategic aspect]. *Economy and Society*. [Online], vol. 14, pp. 894-904. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/14_ukr/128.pdf.
2. Kutaychuk T.H. (2012), Problemy otsinky osnovnykh zasobiv v bukhgalterskomu obliku [Evaluation of capital assets in accounting], *Ekonomichni nauky*. [Online], vol. 9(2), URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2012_9%282%29_12.
3. Liubar O. O. (2019), Osoblyvosti formuvannia dzherel onovlennia osnovnykh zasobiv pidpriemstva ta yikh oblikove zabezpechennia [Features of formation of sources of updating of fixed assets of the enterprise and their accounting support], *Efektivna ekonomika*. [Online], vol. 12, URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7506>.
4. Pokyncherda V.V. (2018), Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia osnovnyu zasobamy pidpriemstva [Accounting and analytical support for the management of fixed assets of the enterprise], *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*. [Online], vol. 17, pp. 5–11. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/17_2018/3.pdf.

5. Pushkar M.S. (2006) Kreatyvnyi oblik (stvorenna informatsii dlia menedzheriv) [Creative accounting (creating information for managers)]. Monohrafiia [Monograph] Ukraine, 334 s.

Abstract. *The article substantiates the provision of the formation of its time and reliable information support, generated by the accounting system of the enterprise, for the effective management of fixed assets. Ensuring the efficiency and effectiveness of management decisions on the formation, use and creation of fixed assets of the enterprise offers a mechanism for the formation of accounting information in terms of business processes and centers of responsibility, which ensures the formation of management information in accordance with management information requests.*

Keywords: *accounting, accounting information, management, irreversible actions, fixed assets, efficiency of use of fixed assets.*

Стаття відправлена: 09.05.2022 р.
© Покинъчерда В.В., Майстер Л.А.